

Tiivistelmä

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoitukseenmukaisella tavalla. Ohessa on poimintoja vuotta 2018 koskevien arviointien tuloksista.

Lapset ja nuoret eivät pääse mielenterveyspalvelujen piiriin sujuvasti.

Tarkastuslautakunta teki yhteisarvioinnin lasten ja nuorten mielenterveyspalveluista yhdessä pääkaupunkiseudun kaupunkien ja HUSin kanssa. Arvioinnissa havaittiin, että varsinkin Helsingissä palvelujärjestelmä on hajanainen. Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupungin olemassa olevia toimintoja järjestämällä ja tarvittaessa resursointia lisäämällä perustetaan lasten ja nuorten lieviä ja keskivaikeita mielenterveysongelmia arvioiva ja hoitava yksikkö, joka lisäksi toimii jatkohoitopaikkana erikoissairaanhoidolle. Pääkaupunkiseudun kaupungit ja HUS antoivat myös runsaasti yhteisiä suosituksia lasten ja nuorten mielenterveyden hoidon parantamiseksi. Suositukset liittyivät muun muassa psykologipalvelujen saatavuuteen kouluissa, psykiatrisen sairaanhoitajan palvelujen saatavuuteen, vastuuhenkilön nimeämiseen lapselle tai nuorelle sekä yhteistyöhön kaupunkien ja HUSin välillä.

Perusopetus on alueellisesti tasa-arvoista, mutta resurssit eri alueilla eivät täysin vastaa oppilaiden tarpeita.

Erityisopetuksen tarve on kasvava, joten on tärkeää varmistaa erityisopettajien riittävyys. Lisäksi tulee selvittää, miten positiivisen diskriminaation määrärahojen jaossa voidaan ottaa huomioon oppilaiden tarvitsema tehostettu ja erityinen tuki.

Ikääntyneiden omaishoitoa tukeva palvelutarjonta on monipuolista, mutta omaishoitajat ovat tyytymättömiä läheistensä hoitoon lakisääteisten vapaiden aikana.

Omaishoidettavien hoidon laatua omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana on tarpeen parantaa sekä ympärivuorokautisessa hoidossa että kotiin annettavana palveluna.

Kaupungin vuokraamien tai myymien vapaarahoitteisten asunto- ja yritystonttien hinnoittelu ei ole läpinäkyvää eikä kaikilta osin kaupungin taloudellisen edun mukaista.

Uudet tontinluovutuksen linjaukset vastaavat moniin nykyisten käytäntöjen puutteisiin, mutta edelleen on tarvetta parantaa tonttien hinnoittelun ja laskentaperiaatteiden avoimuutta ja selkeyttä sekä varmistaa myynnin ja vuokraamisen vertailun laskentaperiaatteiden selkeys.

Helsinki houkuttelee ulkomaisia investointeja. Osaajien houkuttelu on laajamittaisemmin vasta käynnistymässä.

Pääkaupunkiseudun yhtenäisen brändin luomista tulee edistää ja lisätä englanninkielistä viestintää kaupungin toiminnasta ja palveluista.

Uudisrakentamisen laatua on pyritty parantamaan monin tavoin, mutta ohjeistusta ja yhteistyötä tulee vielä kehittää.

Kaupungin rakennuttajien tulee edellyttää kaikilta urakoitsijoilta rakentamisen aikataulutuksen ja laaturiskien hyvää hallintaa esimerkiksi urakkaohjelmaan kirjatulla vaatimuksilla.

Kaupunki ei ole vielä onnistunut merkittävästi vähentämään päästöjä, vaikka paljon toimenpiteitä on tehty. Helen Oy:n päästöt ovat pysyneet samalla tasolla vuosina 2016–2018.

Päästövähennysten toteuttamisessa tarvitaan entistä enemmän yhteistyötä yritysmaailman, kaupunkilaisten ja taloyhtiöiden kanssa. Liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttamista tulee edistää aiempaa vaikuttavammilla keinoilla.

Merkittävimpien tytäryhteisöjen tavoitteet tukevat kaupungin tavoitteita. Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden valmistelu on kuitenkin viivästynyt.

Kiireellisintä on tuoda kaupunginhallituksen linjattavaksi, mitkä yhtiöt ovat markkinaehtoisesti toimivia, ja määritellä niille omistajastrategia.